

ЗАВДАННЯ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

¹Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено сутність джерел оборотних активів, визначено потреби підприємства в оборотних активах та основні завдання політики управління оборотними активами підприємства.

Ключові слова: оборотні активи, оборотний капітал, управління оборотними активами.

Abstract

The essence and sources of circulating assets are investigated, the needs of the enterprise in circulating assets and the main tasks of the policy of managing circulating assets of the enterprise are determined.

Key words: current assets, working capital, management of current assets.

Вступ

Ефективність роботи будь-якого підприємства безпосередньо залежить від розміру, структури та джерел фінансування оборотних активів, які відносять до основних ресурсів, що забезпечують здійснення господарської діяльності. Управляючи оборотними коштами можна вплинути на ліквідність та платоспроможність організації, прибутковість та пов'язані з цим ризики. Досягнення оптимальної суми оборотних активів та їх частки в структурі активів підприємства є актуальною проблемою для всіх організацій. Аналіз оборотних дозволяє визначити стабільність окремих їх жерел з точки зору подальшого використання, з'ясувати процеси, на які витрачається відповідне фінансування, а також зрозуміти чи слід підтримувати на підприємстві поточну структуру використання коштів.

Виклад основних результатів дослідження

Оборотні активи є одним з найважливіших структурних елементів виробничого процесу. Рациональна організація процесів їх формування та фінансування є основою для розвитку та забезпечення безперебійного функціонування підприємства.

Для прийняття економічно обґрунтованих рішень, що підвищують фінансову ефективність та складають основу для стабільної діяльності підприємства необхідно чітко розуміння економічної сутності поняття «оборотні активи».

Більшість авторів при описі оборотних активів зосереджуються на їх матеріальній складовій частині, яка зношується впродовж одного року чи одного операційного періоду і їх повна вартість переноситься на вироблену продукцію. Зокрема, під поняттям «оборотні активи» розуміють частину майна, яка використовується протягом одного виробничого циклу і повністю переносить свою вартість на вартість продукції, що виробляється, змінюючи свою натурально-речову форму [1, с. 189]; сукупність майнових цінностей підприємства, що забезпечують поточну виробничо-комерційну діяльність підприємства та, що повністю споживаються у процесі одного виробничо-комерційного циклу [2, с. 270]; сукупність оборотних фондів і фондів обігу, які використовуються для фінансування поточної господарської діяльності і виражені в грошовій формі [3, с. 45].

Потребу в оборотних активах підприємства покривають за рахунок власного та залученого (зокрема позикового) капіталу. Підприємства повинні підтримувати оптимальне співвідношення власних і позикових оборотних коштів, так як від цього безпосередньо залежить їх фінансова стабільність і незалежність, можливість одержання нових кредитів і довгострокова прибутковість [4]. Формування оборотних коштів лише з приватних джерел (статутного капіталу, відрахувань від прибутку до фондів спеціального призначення тощо) економічно недоцільно, оскільки це зменшує здатність підприємства фінансувати власні витрати та збільшує ризик його фінансової нестабільності. Тому підприємства залучають фінансові ресурси у формі короткострокових банківських позик, інших позик, кредитів бізнесу і т. ін. При цьому сума позики визначається з урахуванням стандартного

залишку запасів по кожному об'єкту як різниці між плановою вартістю матеріальних активів у поточних цінах та оборотними коштами.

Поточна політика управління активами полягає у формуванні необхідного розміру та складу оборотних активів, а також у раціоналізації та вдосконаленні структури джерел їх фінансування[2]. Тобто, основне завдання управління оборотними активами полягає у забезпеченні безперервності виробничого процесу, що є умовою забезпечення стійкого фінансового стану підприємства, його кредитоспроможності та інвестиційної привабливості.

Щоб ефективно управляти оборотними активами необхідно [5, с. 184):

1) визначити обґрунтовану потребу в оборотних активах, необхідних для безперервності операцій з постачання, виробництва та продажу продукції;

2) максимізувати розмір і структуру оборотних активів;

3) забезпечити оборотні активи джерелами фінансування та визначити оптимальне співвідношення між різними джерелами фінансування оборотних активів;

5) організувати поточне та довгострокове управління оборотними активами, що забезпечує певний рівень фінансової платоспроможності та фінансової стійкості.

Якість управління оборотними активами залежить перш за все від платоспроможності суб'єкта господарювання, рівня його рентабельності, а також створення можливостей для роботи в несподіваних ситуаціях, обсягу та рівня виробництва та кінцевих продажів.

Забезпечуючи успішне управління оборотними активами підприємство може досягти певного їх вивільнення та використання для підвищення рентабельності, прискорення оборотних коштів, забезпечення безперебійного виробництва та збільшення прибутковості, що, безсумнівно, є головним завданням кожного суб'єкта господарювання.

Висновки

Отже, раціональне розміщення та ефективне використання оборотних активів в умовах ринкової економіки є одним з центральних завдань виробничих підприємств. Його вирішення передбачає: збільшенням обсягів господарської діяльності і прибутку підприємства при одночасному прискоренні оборотності оборотного капіталу підприємства; абсолютне і відносне збільшення частки власного оборотного капіталу у структурі загального капіталу; раціональне використання власного оборотного капіталу, недопущення його вилучення в необоротні активи, прострочену і нереальну до стягнення дебіторську заборгованість, оптимізація розміру оборотних коштів, що обслуговують господарські потреби підприємства; впровадження у практику фінансової діяльності підприємства нормування грошових коштів тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Капітал, основні та оборотні засоби підприємства: навч. посіб.; за заг. редакцією П. В Круш, О. В. Клименко, В. О. Гулевич [Текст] – К. : Центр учбової літератури, 2008. – С. 189-191.
2. Бланк И. А. Управление активами / И. А. Бланк. - К. : Ника-Центр, Эльга, 2009. – 270 с.
3. Демченко Т.А. Проблемні питання ефективного формування та використання оборотних активів промислових підприємств / Т.А. Демченко // Інвестиції : практика та досвід. – 2011. – №22. – С. 45-47.
4. Гуткевич С.А., Шаманская А.И. Управление экономическими ресурсами предприятия // Актуальные проблемы экономики. – 2014. – №7. – С. 99-105.
5. Фурса Т.П. Концептуальні засади управління оборотними активами підприємства // Вісник ОНУ імені ІІ. Мечникова. – 2014. – Т.19. Вип.1/2. – С. 184-187.

Сідлецька Вікторія Вадимівна— студентка групи Мз-17бз, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: viktoriiasidletska@gmail.com

Науковий керівник: **Віталій Володимирович Зянько** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Sidletska Viktoriia V.– student faculty of management and information security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: viktoriiasidletska@gmail.com

Supervisor: **Zianko Vitalii V.** - Doctor of Economics, Professor, Head of Finance, Vinnytsia National Technical University, Vinnitsa.